

PM Plan R6-, B6- 204. Sortförsök med engelskt rajgräs, hybridrajgräs och rajsvingel

Version 2007-03-13 och gäller säsongen 2007 för ordinarie sortprovningen + förlängning med ett tredje vallår bekostat av projektet: "Förbättrad sortprovning i engelskt rajgräs".
Endast för att läggas på nätet – utskick sker med olika PM för ordinarie + förlängda
Magnus Halling

Variabelkoder angivna – frågetecken betyder skördenummer

ANLÄGGNINGSÅRET

Försöksplats: Välj en jämn och kvickrotsfri plats året före anläggningen.

Rutstorlek: Brutto 20-25 m²

Jordprov: På nya försöksplatser uttas före gödslingen ett generalprov från matjorden. Provet skickas av försöksutföraren till Agri Lab AB, Ulls väg 33, 756 51 Uppsala. Analys skall ske av jordens textur (jordart), mullhalt, pH, P-AL och K-AL.

Gödsling: P och K enl. markkartan. Normgiva 30 kg P och 60 kg K per ha.

N-gödsling: Högst 50 kg N per ha till skyddssäden. Kvävegödslingen skall utföras av försöksutföraren. Efter skyddssädens skörd gödslas gräsen med 50 kg N per ha.

Sådd: Sådd i skyddsgröda (korn)

Skyddssäd: En tidig stråstyv kornsort som sås med 150 kg per ha. Utsädet anskaffas av försöksutföraren.

Vallfrö: Skickas ut av sortägarna.

Utsädesmängd: Se särskild utsädeslista.

Radavstånd: Normalt 12,5 cm.

Vallfröet sås vinkelrätt mot skyddssädesraderna omedelbart efter sådden av skyddssäden. Fröet myllas grunt, såbädden skall vara fast. Vid behov vältas före och efter sådden.

Rutfördelning: OBS! Följ den rutfördelning som finns angiven på fältkortet!

Ogräsbekämpning: Ogräsbekämpning med kemiska medel bör som regel alltid utföras. Följ rekommendationerna enligt Jordbruksverket.

Observationer och graderingar:

Före skyddssädens skörd antecknas:

Förekomst av skador och deras omfattning i procent (DA) - **rutvis**

Gradering av liggsäd i procent (LOD) - **rutvis**

På hösten: Gradering av vallbeståndets slutenhet i procent (CV.SF) - **rutvis**

Obs! Fyll i samtliga uppgifter som begärs på fältkortet.

Skörd: Bildas svår liggsäd skall skyddssäden snarast skördas och bortföras från försöksplatsen. Skyddssäden skördas för övrigt så fort den är mogen.
Stubbhöjd omkring 15 cm.

Kärnskördens storlek uppskattas på 500 kg/ha när, kärnan behöver således ej vägas.

Halm och övriga skörderester avlägsnas från försöksplatsen omedelbart efter skörden.

Fältkort: Kopiera fältkortet och sänd in det efter anläggningen av försöket, eller andra åtgärder, senast den 15 juni.

Det gröna fältkortet (original) skall vara Växtproduktionsekologi tillhanda senast två veckor efter höstgraderingen.

Fakturerings Om R6-försök skickas fakturan till: SLU Fakturamottagning, VPE, 930 87 ARJEPLOG. Ange referens 500MHG. Om B6-försök faktureras sortägaren direkt.

VALLÅR 1-2

Liggtid: 2 vallår i ordinarie provningen

Skötsel på våren: Tidigt på våren första vallåret vältas och/eller räfsas stubben, så att den inte kommer med i första skörden.

Observationer och graderingar:

På våren: Förekomst av skador och deras omfattning i procent (DA.SS) – **rutvis**

Gradering av beståndets slutenhet i procent av optimalt bestånd (CV.SS) – **rutvis**

Före första skörd:

Datum för begynnande axgång/vippgång (stadium 3 = *del av ax/vippa är synlig på åtminstone några skott*) antecknas (EPD?.BGN) – **ledvis**

Håll uppsikt när den tidigaste sorten uppnått begynnande axgång/vippgång och kontrollera därefter var annan/var till tredje dag fram till skörd. OBS! Vänta inte på sent utvecklade sorter, försöket måste skördas i sin helhet när mätarsorten uppnått angivet utvecklingsstadium för skörd.

Vid varje skörd:

Botaniskt utvecklingsstadium (G?.GR) enl. skala för varje sort, endast en heltalssiffra – **ledvis**

Uppskattning av procenten insådd art (GR?.EPW) – **rutvis**

Stråstyrka för varje sort (100 när grödan stå rätt upp) (STS?) – **ledvis**

Förekomst av skador och deras omfattning i procent (DA?) – **rutvis**

Förekomst av sjukdomar och skadedjur i procent (DIS?) – **rutvis**

Ange om möjligt vilken sjukdom eller skadedjur det gäller.

Vid skörd 2 och 3:

Bedömning av axgångsfrekvensen (EP?.L10, skala 1-10, 10 = alla skott i ax) – **ledvis**.

På hösten i vall 1:

Gradering av beståndets slutenhet i procent (CV.SF) – **rutvis**. Uppgifterna sparas och införs på nästa års fältkort (CV.SP).

Ange alla graderingar med endast ett tal i varje kolumn

Även om många värden är lika måste alla fyllas i.

Gödsling:

P och K tillföres årligen på våren, normgiva 30 kg P och 100 kg K per ha. Har vid anläggningen förrådsgödsplats tillföres P och K endast på våren i vall II.

N-gödsling:

100 kg N på våren, 80 kg N efter skörd 1 och 60 kg N efter skörd 2.

Totalt 240 kg/ha N

Skörd:

Antal skördar: 3 per år i både vall I och vall II.

OBS alla försök gemensam skördetid 2007

Tidpunkt för skörd: Standard (gemensam): Alla sorter skördas samtidigt.

Anpassad (Ej aktuellt 2007): tidpunkt för de tre tidighetstyperna, tidig, medelsen och sen, alltså tre tillfällen för första och andra skörd. På fältkortet finns angett för varje sort dess tidighetstyp som en fingervisning. Skördetid efter faktisk utveckling i fält. Ange skördedatum för varje sort som en särskild variabel.

Första skörden. Standard: Vid mätarens axgång (= stadium 4 i bifogad skala).

Mätare – se fältkortet. Normal skördetid 5-10 juni. **Anpassad (Ej aktuellt 2007):** Tidiga sorter, vänta 2-3 dagar efter tidigaste sorten uppnått axgång (= stadium 4 i bifogad skala) och skörda alla sorter som uppnått axgång.

Medelsena sorter, skördetid ca 4 dagar efter den tidiga skörden. Skörda de sorter som då uppnått axgång. Var observant på utvecklingshastigheten. Är den långsam vänta längre än 4 dagar och tvärt om om den är snabb. En huvuddel av de medelsena sorterna bör ha uppnått stadium 4. **Sena sorter,** vänta in de sena sorterna tills de har uppnått axgång, dock längst 10 dagar efter medelsena skörden. Herbie är den sort som tidigare visat den "senaste" utvecklingen. Enligt tidigare försök ligger tidiga sorter ca 5 dagar före i axgång jämfört med medelsena sorter (Helmer) och sena ca 7 dagar efter i axgång jämfört med medelsena sorter (Helmer).

Andra skörden: Standard: Alla sorter samtidigt, 5-15 juli för hundäxing. 10-20 juli för engelskt rajgräs (ca 40 dagar efter 1:a skörd. **Anpassad (Ej aktuellt 2007):** Andra skörd genomförs efter ca 40 dagar efter första skörd.

Tredje skörden: **Standard och anpassad:** Alla sorter samtidigt, 1-10 september.

Grönmassevikten för nettoparcellen i kg (Y?.KG) bestäms och noteras. Om vikten innehåller en tara eller måste räknas om måste det noga framgå.

Beräkning av skördeyta. För beräkning av nettobredden av den skördade parcellen läggs ett halvt radavstånd till från centrum från varje ytterrad. Exempel: Om parcellen har tolv rader med 12,5 cm mellan varje rad blir bredden $11 \cdot 12,5 \text{ cm} + 2 \cdot 6,25 \text{ cm} = 1,5 \text{ m}$.

Provtagning:

Prov för ts-bestämning och ev. kemisk analys: Omedelbart efter skörden uttas från varje **ruta** ett representativt prov om ca 1 kg. Proven vägs och vikten antecknas. Proven förtorkas vid högst 60°C och skickas av försöksutföraren till Agri Lab AB, Ulls väg 33, 756 51 Uppsala om så överenskommet. Beställ fraktsedel av Agrilab och ange deras kundnummer till posten så står de för frakten. Samordna helst frakten (samla ihop från flera försök och flera skördar) – vid större mängder beställ bur 3m³ – kostar ca 1000 SEK. Agrilab hämtar vid platserna Linköping, Jönköping, Kalmar, Örebro, Västerås. Finns det andra lokala överenskommelser om var ts-analyser skall utföras så följs dessa. *Vid analys.* Proven torkas till 110 °C i 3 h för bestämning av ts-halten (DM?). **Ingen kemisk analys säsongen 2007.** Proven kastas därefter.

Fältkort:

Kopiera fältkortet och sänd in det efter anläggningen av försöket, eller andra åtgärder, senast den 15 juni.

Försöksresultaten insänds snarast efter varje skördetillfälle så att de är Växtproduktionsekologi tillhanda senast två veckor efter resp. skörd. Det gröna fältkortet (original) insänds efter den sista skörden.

Fakturerering

Om R6-försök skickas fakturan till: SLU Fakturamottagning, VPE, 930 87 ARJEPLOG. Ange referens 500MHG. Om B6-försök faktureras sortägaren direkt.

VALLÅR 3

Liggtid:

Två vallår i ordinarie provningen + ett tredje år i SLF-projektet "Förbättrad sortprovning i engelskt rajgräs". Gäller skördeåren 2006-2008. **OBS bara två skördar det tredje vallåret!** Gäller alla platser utom MS (Svalöv)

Skötsel på våren:

Tidigt på våren första vallåret vältras och/eller räfsas stubben, så att den inte kommer med i första skörden.

Observationer och graderingar:

På våren: Förekomst av skador och deras omfattning i procent (DA.SS) – **rutvis**

Gradering av beståndets slutenhet i procent av optimalt bestånd (CV.SS) – **rutvis**

Före första skörd:

Datum för begynnande axgång/vippgång antecknas (EPD?.BGN) – **ledvis**

Håll uppsikt när den tidigaste sorten uppnått begynnande

knoppning/axgång/vippgång och kontrollera därefter var annan/var till tredje dag fram till skörd. OBS! Vänta inte på sent utvecklade sorter, försöket måste

skördas i sin helhet när mätarsorten uppnått angivet utvecklingsstadium för skörd.

Vid varje skörd:

Botaniskt utvecklingsstadium (G?.GR) enl. skala för varje sort, endast en heltalssiffra – **ledvis**

Uppskattning av procenten insådd art (GR?.EPW) – **rutvis**

Stråstyrka för varje sort (STS?) – **ledvis**

Förekomst av skador och deras omfattning (DA?) – **rutvis**

Förekomst av sjukdomar och skadedjur (DIS?) – **rutvis**

Vid skörd 2:

Bedömning av axgångsfrekvensen (EP?.L10, skala 1-10, 10 = alla skott i ax) – **ledvis**.

Ange alla graderingar med endast ett tal i varje kolumn

Även om många värden är lika måste alla fyllas i.

Gödsling:

P och K tillföres årligen på våren, normgiva 30 kg P och 100 kg K per ha. Har vid anläggningen förrådsgödslats tillföres P och K endast på våren i vall II.

N-gödsling:

100 kg N på våren och 80 kg N efter skörd 1. Totalt 180 kg/ha N

Skörd:

Antal skördar: 2 per år i vall III.

Tidpunkt för skörd: **Standard (gemensam):** Alla sorter skördas samtidigt.

Första skörden. Standard: Vid mätarens axgång (= stadium 4 i bifogad skala). Mätare – se fältkortet. Normal skördetid 5-10 juni.

Andra skörden. Standard: Alla sorter samtidigt, 10-20 juli för engelskt rajgräs (ca 40 dagar efter 1:a skörd).

Grönmassevikten för nettoparcellen i kg (Y?.KG) bestäms och noteras. Om vikten innehåller en tara eller måste räknas om måste det noga framgå.

Beräkning av skördeyta. För beräkning av nettobredden av den skördade parcellen läggs ett halvt radavstånd till från centrum från varje ytterrad. Exempel: Om parcellen har tolv rader med 12,5 cm mellan varje rad blir bredden $11 \cdot 12,5 \text{ cm} + 2 \cdot 6,25 \text{ cm} = 1,5 \text{ m}$.

Provtagning:

Prov för ts-bestämning och ev. kemisk analys:

Omedelbart efter skörden uttas från varje **ruta** ett representativt prov om ca 1 kg. Proven vägs och vikten antecknas. Proven förtorkas vid högst 60°C och skickas av försöksutföraren till Agri Lab AB, Ulls väg 33, 756 51 Uppsala. Finns det andra lokala överenskommelser om var ts-analyser skall utföras så följs dessa. *Vid analys.* Proven torkas till 110 °C i 3 h för bestämning av ts-halten (DM?). **Ingen kemisk analys säsongen 2006.** Proven kastas därefter.

Fältkort:

Kopiera fältkortet och sänd in det efter anläggningen av försöket, eller andra åtgärder, senast den 15 juni.

Försöksresultaten insänds snarast efter varje skördetillfälle så att de är Fältforskningsenheten tillhanda senast två veckor efter resp. skörd. Det gröna fältkortet (original) insänds efter den sista skörden.

Fakturering vall 3 2006 *Försöken på platserna CX, F, NN, PS och SS:* skicka fakturan till SLU Fakturamottagning, VPE, 930 87 ARJEPLOG. Ange referens 500MHG.
Försöket på platsen LB: Faktura skickas till Scandinavian Seed, att: Johan Klingspor.
Försöket på platsen RS: Bekostas av SW AB som samtidigt är utförare.

Schema för bestämning av gräsens utvecklingsstadier

2005-02-06

Magnus Halling

OBS! Utvecklingsstadiet skall anges med endast en heltalssiffra.

Kod	Stadium	Beskrivning
1	Blad	Enbart blad och förlängda bladslidor
2	Stråskjutning	Då minst en nod är synlig på minst halva antalet plantor
3	Begynnande ax-/vippgång	Del av ax/vippa är synlig på åtminstone några skott
4	Ax-/vippgång	Då halva axet/vippan är synligt ovan flaggbladet på minst halva antalet skott
5	I ax/vippa	Då del av axbärande strået är synligt mellan flaggblad och ax/vippa på minst halva antalet skott
6	Blomning	Fr.o.m. att ståndarknapparna är synliga
7	Överblommat	Fr.o.m. att pollenspridningen är avslutad

